

Rádio dychovka a Adam Hudec predstavujú...

XXXIX.- DH Grinavanka

0. Zvučka relácie – 0,21´

Do nej hlas:

Rádio dychovka a Adam Hudec predstavujú. Dnes – dychovú hudbu Grinavanka. Hudba dohrá zvučku.

A.H.: Prijemný deň želá poslucháčom internetového Rádia dychovka Adam Hudec. Dnes vám predstavíme malú dychovú s pod Malých Karpát, kde na predmestí Pezinka sa nachádza dnes už jeho časť Grinava. No a v tejto časti Pezinka funguje už presne 100 rokov dychová hudba, ktorá má dnes názov Grinavanka. A kapela Grinavanka začína polkou s názvom Kapela, ktorú napísali Pavel Svoboda a Stanislav Oboril. Tak teda príjemnú pohodu s Grinavankou.

0,34

1. Kapela

P.Svoboda

3,45 (Archív RD)

A.H.: Dychová hudba Grinavanka začala svoju činnosť neoficiálne už pred prvou svetovou vojnou, v roku 1912. Avšak z dôvodu vypuknutia vojny, do ktorej mnohí z muzikantov museli narukovať, bola činnosť kapely pozastavená. Z tohoto obdobia sa však bohužiaľ nezachovali žiadne údaje. V pôvodne samostatnej obci Grinava, ktorá bola v roku 1975 pripojená k Pezinku pod názvom Myslenice, sa počas roka slávil niekoľko cirkevných, ale aj svetských sviatkov. Chýbal im však hudobný sprievod. Vtedy sa prejavilo v obyvateľoch kultúrne cítenie, pretože v roku 1921 sa zišlo 12 záujemcov o hranie v kapele. Spoločne pod vedením nevidiaceho, ale hudobne zdatného Františka Ježíka založili Grinavskú dychovku. Pán Ježík sa stal prvým kapelníkom a pani Mária Klamová prvým sponzorom, pretože finančne prispela na hudobné nástroje. Vo svojom prvom repertoári mali 11 skladieb, väčšinou polky, valčíky a pochody z tvorby českých a slovenských skladateľov. Spočiatku dychovka účinkovala na cirkevných slávnostiach, procesiách a pohreboch, neskôr sa pridali aj obecné a iné spoločenské oslavy a výročia.

My si teraz vypočujeme 3 piesne v podaní súčasnej Grinavanky, a to valčík Svadobné zvony, polku Stana Mášika Mamičkina polka a ešte valčík Neteskni a nelituj. Prijemné počúvanie.

1,37

2. Svadobné zvony

M.Janiš

4,04 (Archív RD)

3. Mamičkina polka

S.Mášik

3,21

4. Neteskni a nelituj P.Svoboda 3,07

A.H.: V roku 1928 sa v Grinave stáva kapelníkom Štefan Bielik, ktorý kapelu viedol až do roku 1946, kedy ho vystriedal Celestín Oškera. Ten viedol dychovku už pod novým menom „ Dychová hudba Myslenice “. Názov sa zmenil z dôvodu premenovania obce Grinava na Myslenice. V tomto období sa v dychovke až do roku 1950 zacvičovalo 30 mladých hudobníkov. Kapelník Celestín Oškera v roku 1961 po 15 ročnom pôsobení dychovku opustil. Do kapely sa po 15 rokoch vracia Štefan Bielik, ktorý tak až do roku 1971 bol kapelníkom rekordných 18 rokov. Po ňom prichádza Eduard Mlynek v roku 1972, kedy prišlo sedem nových hudobníkov, bol doplnený a skvalitnený repertoár a prišli aj prvé úspechy. Kapela dostáva nové kroje, na ktoré prispelo JRD Myslenice, s čím súvisí aj nové meno kapely DH JRD KARPATY. Väčšiu finančnú a materiálnu pomoc od JRD dostala dychovka až po roku 1974. Zaslúžil sa o to vtedajší predseda pán Augustín Krasňanský.

Grinavanka vám teraz zahrá môj valčík na text Mira Iršu s názvom K pezinským horám a potom to bude polka Slávka Smíšovského Pěkná zahrádečka. 1,35

5. K pezinským horám A.Hudec 3,09
6. Pěkná zahrádečka S.Smíšovský 3,06

A.H.: Najväčší zlom v histórii dychovej hudby Grinavanka nastal v roku 1976, keď prišiel do kapely trubkár Karel Suchý z Posádkovej hudby Bratislava. Ako kapelník sa najviac zaslúžil o jej kvalitatívny rast a kapela si získavala dobré meno doma i v zahraničí. Pod menom Grinavanka začala kapela vystupovať znova až od roku 1978. V tomto roku získala kapela po nábore 23 mladých hudobníkov a tak si muzikanti vychovávali nastupujúcu generáciu. V tomto období vedľa seba existovali dokonca dve kapely, malá a veľká, v zmysle starší a mladší muzikanti. „ Malá Grinavanka “ pôsobila až do roku 1983. Niektorí členovia postupne doplnili „ Veľkú Grinavanku “. Toto veľmi úspešné 16 ročné obdobie trvalo aj po roku 1994 t. j. po odchode Karola Suchého z Grinavanky.

My si teraz zahráme polku s názvom V Grinavskej pivnici, ktorú pre kapelu napísal práve Karel Suchý. Potom to bude krásna ťahavá pieseň Svíc mjesičku zjasna, ktorú som pôvodne upravil pre Malokarpatskú kapelu a teraz si ju vypočujeme v podaní sólistov Grinavanky. A k nej pribudne ešte orchestrálna polka Pavla Svobodu s názvom Františkovi. 1,29

7. V Grinavskej pivnici K.Suchý 3,03
8. Svíc mjesičku zjasna Ľud./úpr.A.Hudec 3,14

A.H.: Po odchode Karola Suchého z kapely nastúpil na kapelnícke miesto dlhoročný zástupca kapelníka Miloslav Šmahovský. Vďaka nemu nadviazala dychovka dobrú spoluprácu s Mestským úradom Pezinok, a od roku 1991 má nové kroje. Na obdobie jedného roka sa kapelníkom stal aj Karol Urbanič starší, ktorý v kapele pôsobí od roku 1986 a podieľal sa aj na úprave niektorých skladieb v jej repertoári. Od roku 2000 do roku 2005 viedol Grinavanku Drahomír Šmahovský, ktorý sa stal jej členom v roku 1971. Najmä jeho zásluhou v poslednom období obohatili počet aktívnych členov Grinavanky nové mladé speváčky Nikoleta Šmahovská, Martina Tahotná a spevák Ľubomír Tahotný. V súčasnosti vedie kapelu Es Klarinetista Vladimír Féder, zo známej rodiny Federovcov z Pezinka. Veď jeho brat Peter viedol už zaniknutú DH Pezinčanka a v súčasnosti je hráčom na baritón v Grinavanke, jeho ďalší brat Fero Féder je kapelníkom DH Cajlané a taktiež riaditeľom už tradičného medzinárodného festivalu Dychovky v preši v Pezinku. Súčasný kapelník a klarinetista Vlado Féder hrával tiež predtým v DH Pezinčanka. My si teraz v podaní Grinavanky vypočujeme známu pieseň z repertoáru nesmrteľného Elvise Presleyho Love me tender a potom to bude polka Pavla Svobodu a Mirky Sandtnerovej s názvom Na klebety nedaj. Táto pieseň dala aj názov celému CD nosiču, z ktorého dnes počujeme piesne Grinavanky. 1,50

10. Love me tender

E.Presley

3,22

11. Na klebety nedaj

P.Svoboda

3,00

A.H.: Zaujímavú históriu má aj kronika DH Grinavanka.

V roku 2004 sa "dychováci" pustili do upratovania starého skladu. Pri tejto príležitosti sa našla zaprášená kronika, v ktorej nebol urobený ani jeden zápis. Ale keďže materiálov bolo neúrekom, na podnet vtedajšieho speváka Ľubomíra Tahotného a vtedajšieho kapelníka Drahomíra Šmahovského vznikla myšlienka zapísať do kroniky všetko, čím Grinavanka za to obdobie prešla. O zbierku fotografického materiálu sa postaral Miloslav Šmahovský. Pisomnú a grafickú časť zrealizovala Martina Tahotná. Súčasťou kroniky sú okrem fotografií tiež rôzne písomné spomienky. Tieto sú uložené v archíve dychovky. Okrem iného sa tam dočítate, že DH Grinavanka zaznamenala viacero pekných úspechov na festivaloch alebo súťažiach dych. hudieb.

V rokoch 1977 - 1980 získala trikrát prvé miesto na okresných súťažiach na Kamennom mlyne. V roku 1979 v Piešťanoch skončila na 2. mieste v okresnej súťaži, v roku 1980 získala v Lednických Rovniach 2. miesto celoslovenskej súťaži, v roku 1981 víťazstvo na okresnej súťaži v Pezinku a tým aj nominácia

na vystúpenia na francúzskom festivale v Haguenau, v roku 1988 obsadila 3. miesto na krajskej súťaži v Šaštíne-Strážoch. Keďže som bol veľakrát predsedom poroty súťaží, kde účinkovala DH Grinavanka, môžem potvrdiť, že vždy predviedla kvalitný výkon. Ako napr. nedávno na Krajskej súťaži malých dychových hudieb v Šenkviaciach, kde získala 1.miesto a umiestnila sa v zlatom pásme cum laude, čiže s pochvalou, alebo ziskom 3. miesta na Medzinárodnom súťažnom festivale malých dychových hudieb Dychovky v preši v roku 2007 v Pezinku.

My si teraz vypočujeme valčík v úprave Karola Urbaniča s názvom Vždy večer. 2,19

12. Vždy večer

Ľud./arr.K.Urbanič 3,09

A.H.: V súčasnosti hrá DH Grinavanka v tomto obsadení: Kapelníkom je Es klarinetista Vladimír Féder , na B klarinete hrá Drahomír Šmahovský, zástupcom kapelníka je prvý krídlovák Vladimír Licher, krídlovky ďalej hrajú Miloslav Šmahovský a František Janoušek, tenory hrajú Vojtech Belovič a Peter Féder, sprievodné nástroje Peter Uherek, Pavol Sandtner a Ladislav Patz na tube hrá Ľuboš Guštafík a na bicie Michal Szabo.

Na nahrávke CD nosiča s názvom Na klebety nedaj spievali: Martina Tahotná, Martina Gašparovičová, Nikoleta Šmahovská, Dáša Hupková a Miroslava Sandtnerová. Mužský spev obhospodarovali Ľubomír Tahotný a Ladislav Martinkovič.

Zaželajme storočnej DH Grinavanka do ďalšej stovky veľa úspechov a veľa spokojných divákov a poslucháčov ich piesní. To im žela autor dnešnej relácie Adam Hudec. Dovočutia, priatelia.

1,07

13. V lesičku

P.Svoboda

2,26

0. Závorečná zvučka

durata: 54,33